

Myndigheten för
samhällsskydd
och beredskap

Så är vi redo om krisen kommer

Råd till dig som använder Rakel och
arbetar inom samhällsviktig verksamhet

Vårt samhälle är sårbart och vi lever i en tid med nya hot och utmaningar. Sverige stärker sin beredskap och planerar åter för civilt försvar. Det ställer höga krav på att kommunikationen fungerar.

Samhällets krisberedskap

Samhällsskydd och beredskap handlar om att hela samhället ska kunna klara så väl små som stora olyckor, kriser och höjd beredskap. Grunderna för krisberedskapen är:

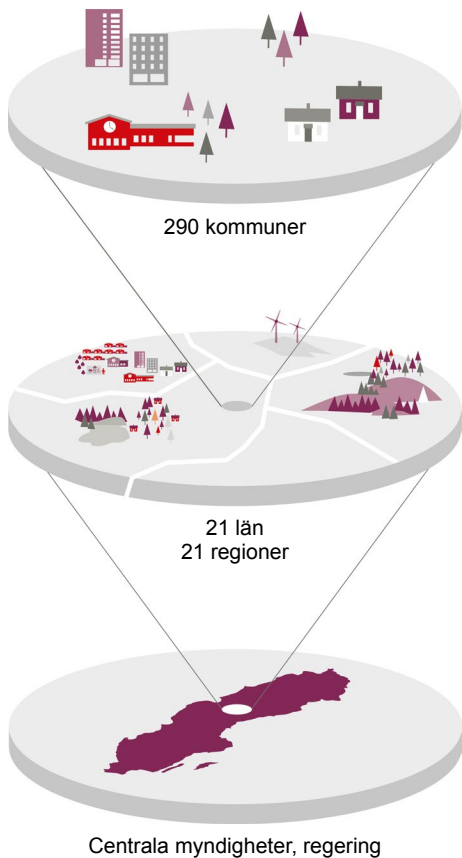
Ansvarsprincipen – Den som har ansvar för en verksamhet i normala situationer också har motsvarande ansvar vid störningar i samhället. Aktörer har ett ansvar att agera även i osäkra lägen. Det ingår även att aktörerna ska stödja och samverka med varandra.

Närhetsprincipen – Krisen hanteras där den inträffar, på lägsta möjliga nivå i samhället och av de närmast berörda och ansvariga.

Likhetsprincipen – Samhällsviktig verksamhet ska i så stor utsträckning som möjligt fungera på samma sätt i fred, kris och krig.

Det geografiska områdesansvaret – De geografiskt områdesansvariga: kommuner, länsstyrelser och regeringen ansvarar för att säkerställa att samordningen fungerar mellan aktörerna inom det egna geografiska området.

Aktörer i krishanteringsystemet

Kommunikation och samverkan

En fungerande Rakelkommunikation är viktig för samverkan både inom den egna organisationen och mellan organisationer. För att kommunikationen ska fungera effektivt behövs en inarbetad struktur för samverkan. Följande råd är generella, använd det som passar er.

- Kartlägg alla aktörer som ni behöver kommunicera med under en kris. Är ni överens om att ni ska kommunicera tillsammans under krislägen?
- Identifiera vilka robusta kommunikationsvägar ni har.
- Beskriv vilka din organisation är skyldiga att rapportera till och vilka ni får information ifrån, på lokal-, regional- och nationell nivå.
- Har ni förberett gemensamma talgrupper?
- Se till att ni har sambandsplaner för Rakel i vardag och kris.
- Förankra sambandsplanen i organisationen och säkerställ att alla som behöver, känner till den.
- Testa att er sambandsplan fungerar i skarpt läge.
- Öva och anpassa planen kontinuerligt.

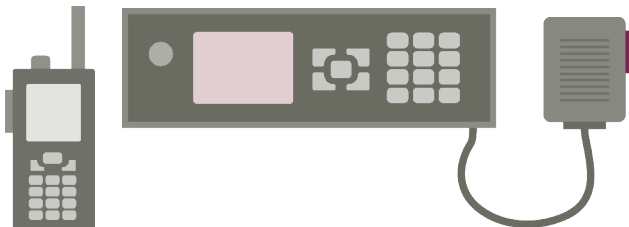

Använd Rakel regelbundet i vardagen så är du redo om krisen kommer.

Praktiska råd

Om du använder Rakel i din vardag blir det också naturligt att använda Rakel under en kris. Öva er Rakelkommunikation regelbundet både i arbetsgruppen och i större sammanhang, inom och utanför organisationen.

- Identifiera vilka kommunikationsverktyg ni kan använda er av vid exempelvis ett ström- eller nätavbrott.
- Se till att alla i organisationen som behöver har tillgång till en Rakelterminal.
- Använd Rakel regelbundet i vardagen så är du redo om krisen kommer.
- Ta fram en lathund för Rakelanvändandet som du kan använda i stressiga situationer.
- Ha alltid Rakelterminalen och extrabatterier laddade.
- Lägg in nummer till viktiga kontakter i Rakelterminalen.
- Ha en papperslista med viktiga telefon- och ISSI-nummer.

Informationssäkerhet

Information är värdefull och behöver skyddas utifrån behov. Ett bra informationssäkerhetsarbete som utgår från etablerade standarder är en förutsättning för effektiv och korrekt informationshantering så väl i vardagen som i en krissituation.

- Tänk igenom hur ni lagrar information idag. Kommer ni åt era backuper dygnet runt i en kris och fungerar era reservlösningar? Finns det information som behöver finnas på papper och bör den kanske till och med förvaras på olika ställen?
- Identifiera vilka ni ska kommunicera med, hur ni ska kommunicera och vad ni ska kommunicera under en kris.
- Klassa er information för att veta dess värde och hur den ska skyddas.
- Gör en riskbedömning som komplement till klassningen för att besluta om vilka skyddsåtgärder som behövs.
- Skydda er information så att:
 - den alltid finns när ni behöver den (tillgänglighet)
 - den är riktig och inte manipulerad eller förstörd (riktighet)
 - endast behöriga personer får ta del av den (konfidentialitet).
- Gör en kontinuitetsplan innehållande minst en alternativ plan för att kunna upprätthålla den kritiska verksamheten.
- Öva kontinuitetsplanen.

Rakel är ett robust kommunikationssystem för civil och militär samverkan, med mycket hög tillgänglighet.

Totalförsvaret

Totalförsvaret är all verksamhet som behövs för att förbereda Sverige för krig. Totalförsvaret består av militärt försvar och civilt försvar. Vid höjd beredskap kan delar av eller hela totalförsvaret mobiliseras.

Det militära försvaret består av Försvarsmakten inklusive Hemvärnet samt ett antal andra myndigheter som har till huvuduppgift att stödja det militära försvaret. Försvarsmakten försvarar vårt territorium och våra gränser.

Civilt försvar är den verksamhet som ansvariga aktörer genomför i syfte att göra det möjligt för samhället att hantera situationer då beredskapen höjs. Civilt försvar är därmed inte en organisation. Verksamheten bedrivs av statliga myndigheter, kommuner, regioner, privata företag och frivilligorganisationer.

Målet för det civila försvaret är:

- Värna civilbefolkningen.
- Säkerställa de viktigaste samhällsfunktionerna.
- Bidra till Försvarsmaktens förmåga vid ett väpnat angrepp eller krig i vår omvärld.

Mer information finns i:

- Nationella riktlinjer för samverkan i Rakel
- Gemensamma grunder för samverkan och ledning vid samhällsstörningar
- krisinformation.se
- informations sakerhet.se

Myndigheten för
samhällsskydd
och beredskap

© Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB)

651 81 Karlstad Tel 0771-240 240 www.msb.se

Tryck: ByWind Produktion: Advant

Publ.nr MSB1276 - reviderad mars 2024